LORD OF THE FLIES
AIMÉE DE JONGH

VOOR HET LEZEN

1. Bekijk de omslag (binnen- en buitenkant) van deze graphic novel.
   - Wat verwacht je van het verhaal?
   - Welke thema's zullen aan bod komen? Voorspel ook drie verhaallijnen.
   - Welk type hoofdpersonage verwacht je?
   - Ken je de titels (*The Hunger Games* en *Battle Royale*) waarnaar verwezen wordt? Wat geeft dit weg over het verhaal?

2. Denk aan een moment waarop je samenkwam met mensen die je voordien niet kende.
   a. Hoe vormen groepen zich?
   b. Welke regels worden – soms letterlijk, soms niet uitgesproken – toegepast bij groepsvorming?
   c. Hoe gedraag jij je wanneer je in een nieuwe groep bent?
   d. Vind je het leuk om in een nieuwe groep terecht te komen? Waarom (niet)?

3. Formuleer tijdens het lezen vijf vragen op een apart blad. Vermeld duidelijk het moment (pagina, concrete tekening) waarop je jezelf deze vraag stelde.

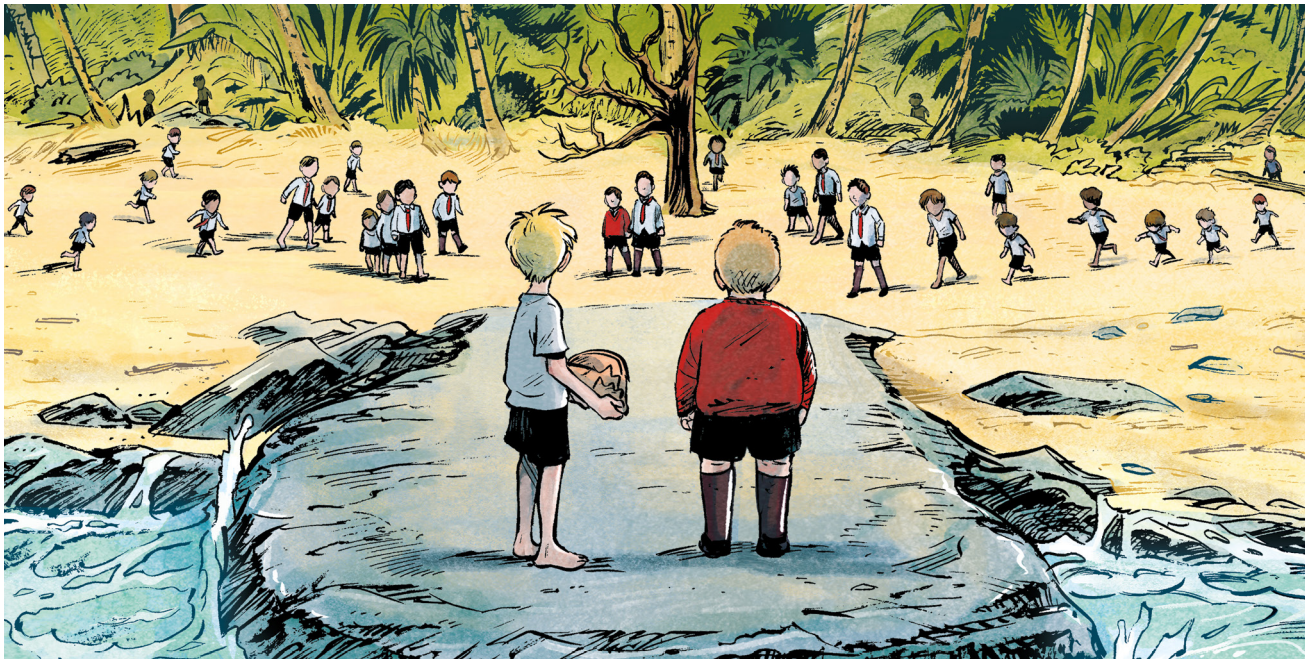

LEESERVARING

4. Sta stil bij je eerste indruk na het lezen. Wat vond je van *Lord of the Flies*?
   a. Kleur bij elk onderdeel een aantal sterren.
   b. Geef vier woorden die jouw leeservaring samenvatten.

VERHAAL	☆ ☆ ☆ ☆ ☆
TEKENWERK	☆ ☆ ☆ ☆ ☆
THEMA	☆ ☆ ☆ ☆ ☆
MEELEVEN MET DE PERSONAGES	☆ ☆ ☆ ☆ ☆
ALGEMEEN OORDEEL	☆ ☆ ☆ ☆ ☆

5. Heeft het boek je doen nadenken over relaties tussen mensen?
   a. Heb je iets bijgeleerd over vriendschap, groepsvorming of de maatschappij?
   b. Som drie dingen op die je aandacht trokken in verband met hoe mensen zich in een groep gedragen.
   c. Vind je de manier waarop de jongens met elkaar omgaan realistisch? Waarom (niet)?

6. Loopt dit verhaal nu goed of slecht af?
   a. Leg aan je klasgenoten uit waarom je dit vindt.
   b. Waarom is dit verhaaleinde zo belangrijk?

7. Welke vragen heb je na het lezen van dit verhaal? Ga in groepen van drie leerlingen zitten en leg jullie vragen aan elkaar voor.
   - Probeer samen een antwoord te vinden.
   - Bezorg nu één vraag die je met de hele klas wil bespreken aan je leerkracht. Kies bij voorkeur voor een vraag waar jullie onzeker zijn over het antwoord.

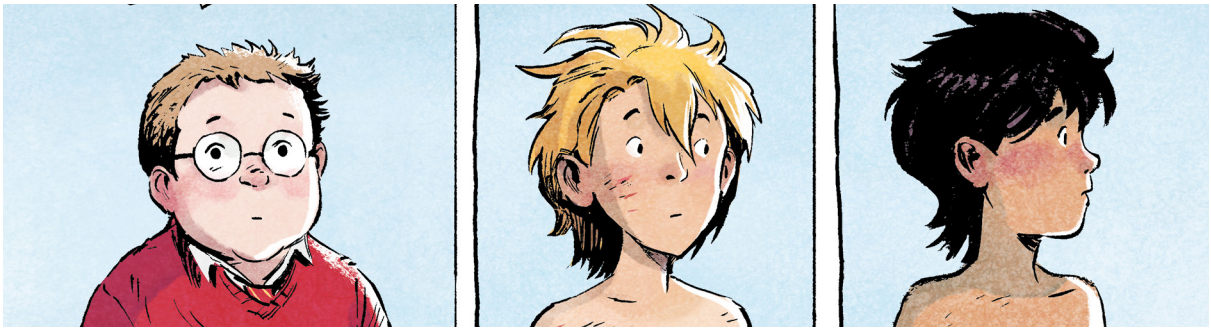

UITDIEPEN EN BESPREKEN

8. In dit boek staan Ralph en Jack tegenover elkaar.
   a. Selecteer per hoofdstuk één plaat die hun relatie op dat moment samenvat.
   b. Vat in één woord of een korte zin samen hoe ze in dat hoofdstuk tegenover elkaar staan.
   c. Verbind dit woord met de manier waarop Aimée de tekening gemaakt heeft. Zijn er elementen in het beeld die tonen hoe Jack en Ralph zich tegenover elkaar voelen?
   d. Geef aan hoe hun relatie evolueert.

9. Naast Jack en Ralph leren we nog een aantal andere personages kennen. In beeldverhalen leren we personages kennen door:
   - wat ze zeggen, denken en doen;
   - wat andere personages over hen vertellen;
   - de manier waarop de verteller hen beschrijft en becommentarieert;
   - door de manier waarop ze visueel worden weergegeven.

   a. Kies samen met een klasgenoot één personage waarvan we de naam kennen en volg hem in de loop van *Lord of the Flies*. Maak een gedetailleerd portret en voeg drie platen uit het verhaal toe.
   b. Vergelijk jullie portret met een groepje dat hetzelfde personage koos.
   c. Met de hele klas overlopen jullie nu verschillende personages. Aan wie doet elk personage jullie denken? Ga samen op zoek naar vergelijkbare personages uit films, boeken of tv-reeksen.

10. In *Lord of the Flies* maakt Aimée geregeld gebruik van paginavullende afbeeldingen (*splash pages*).
   - Kies een pagina uit.
   - Maak voor jezelf een lijst van wat je op deze pagina ziet.
   - Kijk naar hoe de pagina is vormgegeven. (Welke kleuren gebruikt Aimée? Zijn de vormen herkenbaar? Is de tekening duidelijk of net vreemd?)
   - Vat de pagina samen in één gevoel. Dit kan het gevoel zijn dat jij hebt bij het bekijken van de pagina of het gevoel dat een van de personages op dat moment heeft.
   - Leg kort uit waarom je voor dit gevoel koos. Maak gebruik van de antwoorden die je hierboven gaf, maar zorg dat je niet te snel prijsgeeft om welke pagina het gaat.

   - Geef je omschrijving aan een klasgenoot. Deze leest je tekst en gaat op zoek naar de bijhorende splash page in *Lord of the Flies*.
   - Draai de rollen om: nu krijg jij de tekst van een klasgenoot en zoek jij de bijhorende pagina in deze graphic novel.

   - Wissel jullie ervaringen uit. Wat vonden jullie van elkaars omschrijving? Welk gevoel had jij bij de pagina die je klasgenoot koos? Wat vinden jullie samen van de manier waarop Aimée deze pagina heeft vormgegeven?

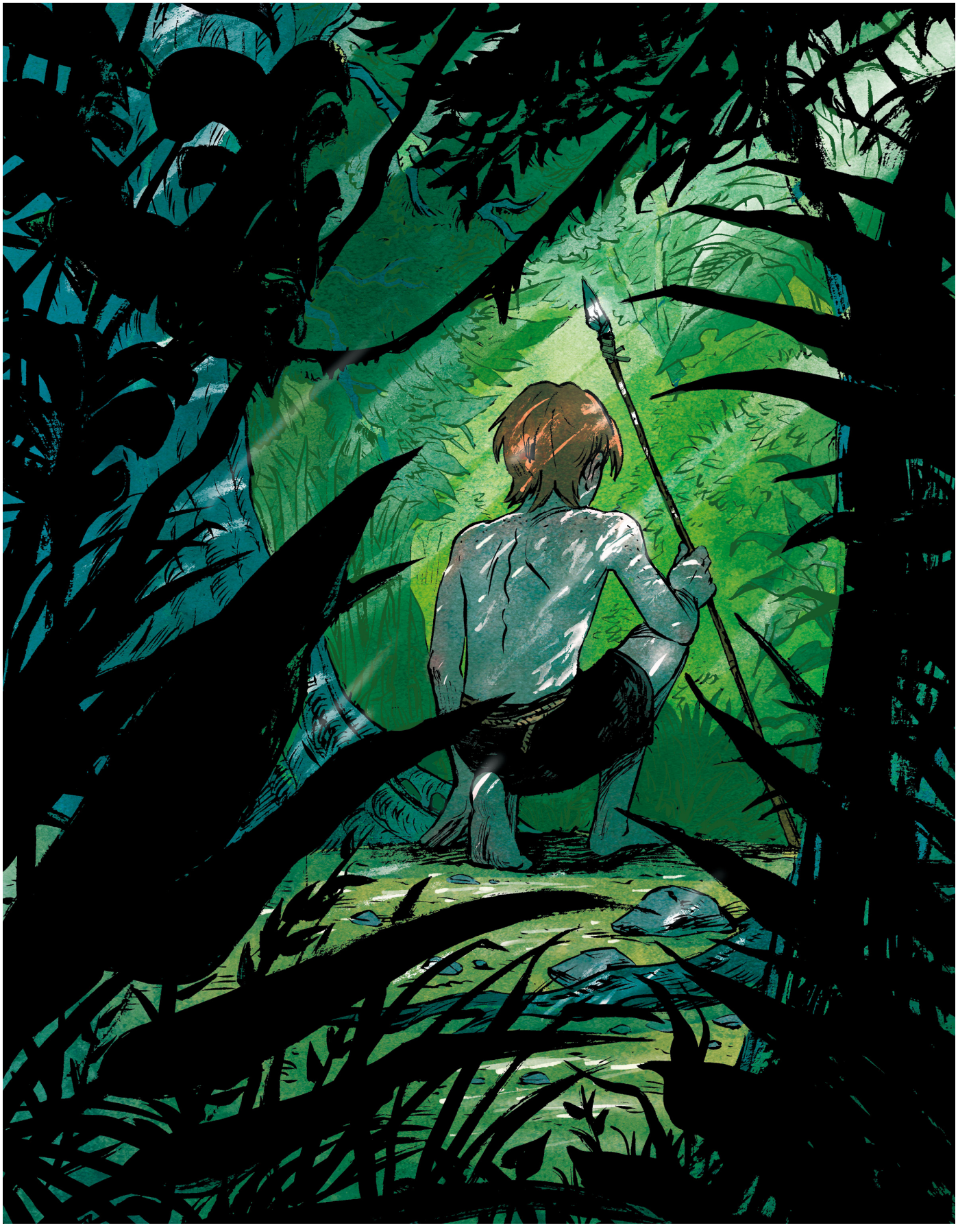

11. Op een aantal plaatsen in het verhaal (p. 159-160 en p. 178-180) droomt Ralph over hoe zijn leven vroeger was. Op pagina 267-269 stelt hij zich voor hoe het zal zijn wanneer de groep weer naar huis gaat.

a. Vergelijk deze platen met de andere in dit beeldverhaal? Welke verschillen stel je vast?
b. Stel voor één van de andere personages een voorgeschiedenis op. Vertrek van wat je te weten kwam uit het verhaal (zie opdracht 9). Schrijf dit uit als korte tekst of teken zelf een passage van twee pagina's in de vorm van de tekeningen die je hier besprak.

12. Je leerkracht overloopt nu de vragen die jullie in groep selecteerden (opdracht 7). Jullie overleggen klassikaal een eerste keer om een antwoord op deze vragen te vinden.

13. In dit verhaal kom je heel wat voorwerpen of situaties tegen die symbool staan voor elementen uit onze samenleving. Ga samen met een klasgenoot op zoek naar concrete dingen die verwijzen naar:

- godsdienst,
- democratie,
- angst en manipulatie,
- uitsluiting.

14. Schrijvers geven vaak kleine hints die al weergeven welke dramatische gebeurtenissen later in hun verhaal aan bod zullen komen. We noemen dit **foreshadowing** (of de Nederlandse varianten **aankondiging** of **voorafschaduwing**).

Welke belangrijke gebeurtenissen worden al in de eerste hoofdstukken aangekondigd? Ga op zoek naar kleine elementen die een voorspelling zijn van het onheil dat later in *Lord of the Flies* zal gebeuren.

- wat staat in de tekst?
- wat vind je terug in de tekeningen?

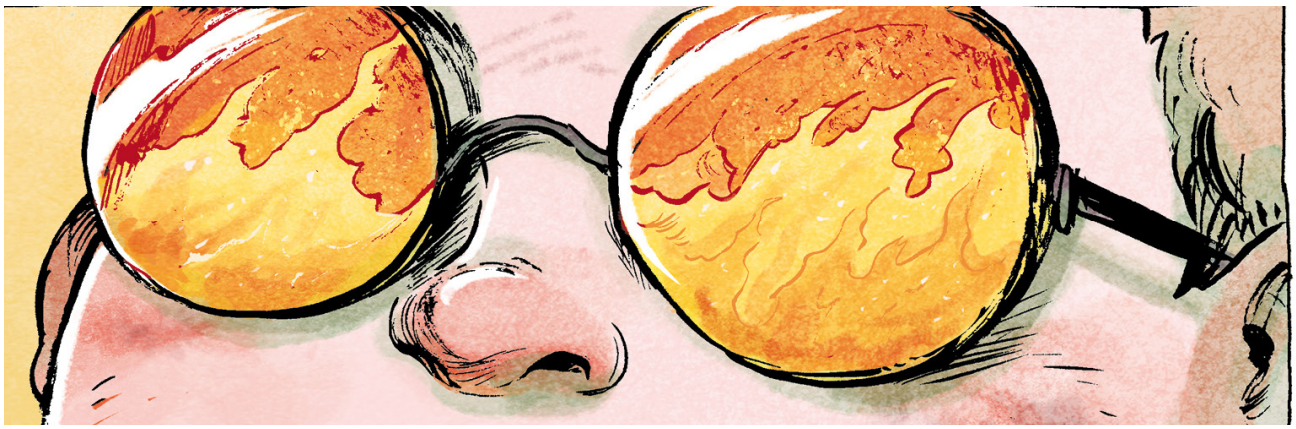

NA HET LEZEN

15. Surf naar de website van Aimée de Jongh (aimeedejongh.com) en klik op **Comics**.
    a. Blader samen met een klasgenoot door de verschillende graphic novels die Aimée tekende.
    b. Vind je raakpunten tussen de verschillende verhalen? Welke gemeenschappelijke thema's komen aan bod?
    c. Beschrijf de tekeningen (kleur, opbouw van de pagina's, lijnen, detail…).
    d. Geef twee betekenisvolle woorden die de stijl van Aimée omschrijven.

16. Beluister het interview met Aimée naar aanleiding van het Nederlandse radioprogramma *Met het Oog op Morgen* (NOS).
    a. Waarom wou Aimée de stripbewerking van *Lord of the Flies* maken?
    b. Wat kom je te weten over hoe Aimée tegenover het originele boek staat?
    c. Aimée vertelt over de manier waarop ze toestemming moest krijgen van de erfgenamen van William Golding. Wat heb je bijgeleerd over het maken van bewerkingen? Wat had je niet verwacht?
    d. Wat kan een bewerker doen met een verhaal? Welke impact heeft haar of zijn stem op hoe het verhaal tot de lezer komt?

[Striptekenaar Aimée de Jongh over haar vertolking van 'Lord of the Flies' | NPO Radio 1]

17. Dit boek gaat over zware maatschappelijke thema's.
    a. Ben je het eens met deze stelling? Waarom (niet)?
    b. Vind je *Lord of the Flies* een zwaar boek?

18. De tv-reeks *Lost*, de boekenreeksen *The Hunger Games* en *Divergent* of verfilmingen als *The Stand* en *The Maze Runner* gaan over een groep mensen die bij elkaar worden geplaatst in een onbekende omgeving.
    a. Kies zo'n verhaal en lees een korte beschrijving.
    b. Maak een vergelijking met *Lord of the Flies*. Kijk naar overeenkomsten en verschillen in de omgeving, het gevaar, de groep en de reden waarom ze op die plaats terechtkomen.
    c. Ga op zoek naar personages in dit verhaal die dicht liggen bij hoe Ralph, Jack en Piggy worden ingevuld. Geef aan hoe hun invulling verschilt, maar benoem ook duidelijk welke gelijkenissen er zijn.
    d. Zou je dit boek willen lezen of deze film willen bekijken?

Colofon
Lord of the Flies werd in 1954 geschreven door William Golding. Dit beeldverhaal werd gemaakt door Aimée de Jongh (adaptatie en tekeningen) en verscheen bij Scratch Books. De didactische verwerking werd opgesteld door Gino Bombeke (@VoorBeeldlezers) in opdracht van Stichting Marc Sleen. De lay-out en opmaak van deze lesbrief gebeurde door Oonah Duchateau.